

JAARVERSLAG STICHTING ATELIERS TILBURG 2022

VOORWOORD

Stichting Ateliers Tilburg (SAT) draaide in financieel opzicht een lastiger jaar. De oorzaken voor deze uitdagingen lopen uiteen. De nasleep van corona, de stijgende energieprijzen en de inflatie, die halverwege 2022 al zijn intrede deed, hebben allemaal meegespeeld in een behoorlijke stijging van alle kosten. Daarnaast konden een aantal noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, die eerder op de planning stonden, pas in 2022 worden uitgevoerd. Daardoor waren de oorspronkelijke begrotingen niet meer toereikend en volstonden de verkregen subsidies voor onderhoud en het bouwdepot niet. Aanvullende financiering is gezocht in een extra bouwdepot voor NS16, middelen uit het coronaherstelfonds en uit eigen middelen. Daarmee zijn de onderhoudswerkzaamheden gedekt en is bijvoorbeeld het resterende deel van het dak bij NS16 vervangen en geïsoleerd. Verder moest de stichting op last van de gemeente een brandmeldsysteem aanleggen in Carré, waarvoor geen financiële middelen gereserveerd waren. Ook hebben we vanwege het vertrek van personeel, moeten investeren in inhuur op de (financiële) administratie. De verwachting is dat die kosten, als alles eenmaal weer staat, zullen dalen. In de toelichting van de accountant en het financiële jaarverslag bieden inzicht in het financiële resultaat. Gelukkig sluiten we het jaar af met een heel licht positief resultaat, maar kijken zorgvuldig en met veel aandacht naar de toekomst.

Het verhuren van ruimtes was in 2022, net als in 2021, geen punt van zorg. De ateliers en studio's werden goed bezet en er is nauwelijks sprake geweest van leegstand. We kregen de voormalige Jan Ligthartschool in beheer en daar streek Fontys Hogeschool voor de Kunsten neer met zowel de ABV als ArtCode. We konden daar ook een tiental jonge, autonome kunstenaars plaatsen. We namen afscheid van de tijdelijke 'etalageruimtes' in het kantongerecht en konden de mooie, groene residentiepek 'Allemans' aan het aanbod toevoegen.

We hebben opnieuw geïnvesteerd in het transparanter maken van processen en stroomlijnen ervan. Bovendien hebben we door de extra inzet op beheer en onderhoud een voorzichtige start kunnen maken met het inlopen van de achterstand op onderhoud in bijvoorbeeld Carré en NS16, de eigen panden van SAT. De staat van beide panden is in beeld gebracht door een externe partij en geeft ons een beeld van de komende jaren. Helaas is er heel erg lang niets gedaan aan de panden, waardoor er eerst een inhaalslag op onderhoud moet worden uitgevoerd. Dat betekent dat verdere verduurzaming, behalve de noodzakelijke vervanging van de ketels in Carré, nog even op zich laat wachten.

De andere doelen van Ateliers Tilburg: het creëren van een platform voor onze huurders en het De Nachtzuster draaide een mooi jaar met een zeer divers programma en de eerste editie van Kunstscene was een regelrecht succes. U leest er meer over in dit verslag.

Ondanks alle uitdagingen kunnen we met een glimlach terugkijken op 2022. Veel extra dank aan iedereen die een positieve bijdrage leverde aan een tevreden gevoel. Laten we samen de schouders eronder zetten om 2023 positief en energiek af te sluiten.

Floor Westerburgen
Directeur-bestuurder Stichting Ateliers Tilburg
mei 2023

VERHUUR

van ateliers, oefenruimtes, cursusrumtes, flexplekken en expositieruimtes

JAN LIGTHART

1 april 2022

De voormalige Jan Ligthart school mocht voor één jaar dienen als ateliergebouw. De vijftien klaslokalen werden gevuld met (startende) kunstenaars en door studenten van Fontys Hogeschool voor de Kunsten. De hoge en grote klaslokalen waren bij uitstek geschikt als atelierruimte. De studio's grensden allemaal aan de lichte aula waar studenten van Fontys hun eigen plekje in mochten richten. De opleidingen 'Docent Beeldende Kunst & Vormgeving' en ArtCoDe kregen les op deze locatie. Naast beeldende kunst vond je er ook een theatergezelschap en een tassenontwerper. Kunstkabaal en KVVW waren de burens op het schoolplein.

ROZENSTRAAT

31 maart 2022

We moesten vanwege de verkoop van het pand aan de Rozenstraat helaas afscheid nemen van deze plek. Het pand dat ooit zijn oorsprong vond in de Textielindustrie, zat al zo'n 50 jaar in de Rijs-familie. De afgelopen jaren vestigden er bijvoorbeeld de Academie voor Beeldende Vorming en The Living Museum en dus zeven ruimtes van Ateliers Tilburg. Alle huurders vonden bij ons in een ander pand of bij anderen een fijne, nieuwe plek. In het bijzonder bedanken we nogmaals pandeigenaar Frank Rijs. De Rozenstraat vormde een vruchtbare voedingsbodem voor veel startende en gevestigde kunstenaars.

SBBT

1 februari 2022

Op 1 februari reikten we de sleutels uit aan de nieuwe huurders van locatie SBBT. Er streek een mooie mix aan disciplines neer in het atelierpand dat grenst aan de hal van de Carnavalsstichting Tilburg en Stichting Werkplaats Amateurkunst. Ook al ging het om 'maar' tien grote ruimtes: ze zijn gevuld met het driedubbele aantal huurders.

SUBSIDIES

In 2022 ontvingen we €291.503,00,- basissubsidie van de gemeente. Ongeveer helft van deze subsidie werd bijgepast bij de kale huur van Wilhelminapark 53 en 54 (Goretti) en de andere helft ging naar overhead.

In 2022 vroegen we ook de volgende subsidies aan:

- Subsidie onderhoud, brandmeldinstallatie en opstartkosten nieuwe panden: €60.000,- toegekend
Kostenpost met ruim €20.000,- exclusief btw overschreden, vanwege gestegen kosten en uitgestelde uitvoering.
- Subsidie Nachtzuster: €15.000,- toegekend
Kostenpost met ruim €10.000,- overschreden. Opgevangen met inkomsten zakelijke verhuur, barinkomsten en ticketverkoop.
- Subsidie Steunverzoek Corona Herstelfonds: €68.000,- toegekend
- Subsidie afgesloten fietsenstalling Goretti: €10.000,- toegekend
- Jopie Fonds (scherm en beamer voor films): €5.000,- toegekend

BEHEER EN ONDERHOUD

Een greep uit de werkzaamheden in 2022

- In 2022 is op last van de afdeling handhaving van de gemeente gestart met de aanleg van een brandmeldinstallatie in Carré.
- Daarnaast is er gestart met het schilderwerk aan de buitenzijde van Carré. Dat is een heel omvangrijke klus, omdat er sprake is van achterstallig onderhoud. Ook aan de binnenzijde in Carré is in het najaar veel geschilderd.
- Het dak boven de expositieruimte en een aantal ateliers bij NS16 is vervangen. De lichtstraat kreeg nieuw glas en het gehele dak werd goed geïsoleerd. De huurders in NS16 hebben op hun beurt ook geïnvesteerd in het opknappen en verfraaien van het pand.
- Het dak bij Dans Brabant, boven de tweede danszaal) is vervangen. Hier werd bewust daglicht toegevoegd, zodat zij nu beschikken over één danszaal met en eentje zonder daglicht.
- Verder is er veel werk verzet om de installaties, buitenruimtes, gangen en gemeenschappelijke ruimtes in andere (tijdelijke) panden te onderhouden.

RESIDENTIES

Vanwege de wederzijdse meerwaarde en de krapte op de vastgoedmarkt, is Ateliers Tilburg in 2022 start met het vinden van maakplekken binnen de bestaande infrastructuur. Dat konden kortdurende residenties zijn, zoals onze fijne samenwerking bij Allemans, maar we zochten ook naar langdurige verhuur. Een goed voorbeeld daarvan was het contact met het Jan van Besouw in Goirle. De meeste gesprekspartners waren erg enthousiast en zien de meerwaarde van het faciliteren van maakplekken binnen hun eigen pand. Deze vorm van ruimte creëren is een heel waardevolle aanvulling op ons aanbod en we lopen hiermee voorop in Nederland.

ALLEMANS

Op 4 juli 2022 droegen we kunstenaar Abd Abdelkader Abd Alwahed als eerste resident voor bij Allemans: een prachtige, gerestaureerde Vlaamse schuur in Moerenburg. Abd kreeg de kans om in een prachtige groene omgeving werk te maken en geïnspireerd te raken. Gedurende de werkperiode was de locatie ook gewoon beschikbaar voor andere activiteiten en workshops. Dat past bij de open, toegankelijke bedoeling van de plek. Na drie maanden sloot hij zijn werkperiode af met een expositie en droeg hij het stokje over aan illustrator Djenné Fila.

ATELIERPRIJS

Op zaterdag 9 juli kon je de foto's zien van atelierprijswinnaar Roos Pierson. Roos trok in september 2021 in haar atelier op Carré en werkte daar onder andere aan het project Kunstkameraden (initiatief van de Cultuurkantine), waarbij ze twee jonge vluchtelingen begeleidde om zich verder te ontwikkelen als maker. Maar ze deed meer. Ze werkte verder aan haar masteronderzoek en schoot honderden foto's voor Ateliers Tilburg, de Nachtzuster en andere opdrachtgevers.

PLATFORM

On- en offline exposure van het werk van onze huurders

SOLO SASKIA MEIJER

18 maart tm 14 april

Saskia Meijer schildert prachtige landschappen in haar atelier op de eerste etage in Carré. Zij exposeerde als eerste huurder van Stichting Ateliers Tilburg solo in de Nachtzuster. De werken van Saskia kwamen in deze ruimte, met veel

grote ramen die het groen buiten lijken te omlijsten, heel goed tot hun recht. Op de dinsdagen kon je zelfs een kijkje nemen in het atelier van Saskia.

SCHAT VAN MAKERS

6 tot en met 8 mei

Samen met Stad van Makers verstopten we overal in en om het centrum van Tilburg 100 kleine schatten van makers uit Tilburg. Natuurlijk zaten daar ook heel veel leuke cadeautjes van onze huurders tussen. Zij ontvingen daarvoor een symbolische bijdrage van 5 euro.

CULTUURROUTE 013

12 mei

Ticket to Tilburg en Stad van Makers organiseerden de eerste editie van de Cultuurroute 013. Noor Kneefel, Studio Malou, Abd Abdalkader Alwahed, Culture Drip en Darnisha Daniel stelden hun atelier in het voormalig Kantongerecht aan het Stadhuisplein open voor geïnteresseerde bezoekers. Aan de route deden in totaal 13 culturele instellingen mee.

OPEN ATELIERROUTE ARMHOEF EN TIVOLI

22 mei

Kunstenaars uit verschillende panden namen deel aan de open atelierroute in Armhoef en Tivoli. Ze exposeren bij mensen thuis of in hun eigen atelier. De deelnemers konden rekenen op een grote hoeveelheid belangstellenden. Er was werk te zien van onder andere: Annette Paulsen, Lia Kuijpers, Riette Sommerdijk, Fred van Esch, Honoré Didden, Linda Sisalin, Astrid Abels, José Sintnicolaas en Saskia Meijer.

ZONDER DRUK: EXPERIMENT IN ZEEFDruk

24/25 september en 1/2 oktober

Op uitnodiging van SAT probeerden Roy van Wezenbeek (tekenaar), Saskia Meijer (schilder), en Larissa Schepers (textielkunstenaar) een voor hen nieuw medium: zeefdruk. De drie Tilburgse kunstenaars gingen aan de slag in de zeefdruk-werkplaats, samen met meesterdrukker John Dohmen. In de expositie 'Zonder Druk' zag je bij NS16 in Tilburg twee weekenden lang het nieuwe werk dat deze experimenten brachten.

Roy, Saskia en Larissa kennen elk hun eigen ambacht, maar de zeefdruktafel was voor hen nog onbekend. In de werkplaats van John kregen ze de kans om te spelen en te vertragen. Met John en zijn expertise gingen ze het experiment aan. Zonder verwachtingen, en zonder druk. Zeefdruk is bij uitstek een techniek die kan verrassen. Ook de kunstenaar zelf ziet pas wat hij heeft gemaakt wanneer de zeef omhoog komt. Deze verrassende techniek gaf de drie kunstenaars een nieuwe, frisse impuls in hun werk.

KUNSTZINE

11 november

Om makers in Tilburg een offline podium te bieden, brachten Stichting Ateliers Tilburg en Stad van Makers gezamenlijk een 'Kunstzine' uit. In deze eerste editie zag je het werk van veertien kunstenaars uit 'onze' stad: een verzameling uit het Tilburgse circuit en het huurdersbestand van Ateliers Tilburg. Op 11 november ontving wethouder Marcelle Hendrickx, de avond voor het eerste grote open atelierweekend 'Kunstscene', het eerste exemplaar in de Nachtzuster. Lawless & Lotski deed de vormgeving, Wobby zorgde voor de druk van de kaft en de exclusieve risoposters. Het was een magazine om je vingers bij af te likken, compleet met twee riso prints voor aan de muur en een stickervel. Alle 100 magazines waren in no time verkocht, dus dit vraag om een herhaling!

Deelnemende kunstenaars: Astrid Abels, Manon Jeuken, Sam Kaufman, Nike Marchand, Vera Meulendijks, Romee van Oers, Rozemarijn Oudejans, David Paulus, Bjorn Staps, Erik Veldmeijer, Sjoerd Verbeek, Yannick Verhoeven, Merel Woudwijk en TilburgsAns, Wobby Club, Lawless & Lotski.

KUNSTSCENE

12 en 13 november

Kunstscene was het eerste grote, open atelierweekend. Een kans om het werk van ruim honderd kunstenaars en makers te zien. En er was meer. Je kon je eigen route kiezen langs workshops, live muziek, live art, exposities en film. Of je koos een van de thematische routes. Op maar liefst 11 locaties barstte het van de activiteiten. De aftermovie is te vinden op Kunstscene.nl en op de instagrampagina @kunstscene vind je nog veel meer toffe impressies.

Voor onze huurders was 'Kunstscene' een regelrecht succes. Zij ontvingen naar schatting ruim 1000 bezoekers, er werd ter plekke voor €2500,- werk verkocht en de invloed die het weekend heeft gehad op het netwerk kreeg een ruime voldoende. Deze cijfers haalden we uit de enquête die we onder huurders hebben verspreid en werd ingevuld door 33 deelnemers. De verbeterpunten die via verschillende evaluatiemomenten zijn verzameld, nemen we mee voor de volgende editie.

COMMUNITY

kennis delen en elkaar ontmoeten

ATELIERCAFÉ

Vanaf 24 maart ging de Nachtzuster iedere donderdag tussen 12.00 en 16.00 uur open voor onze huurders en andere makers uit de (Tilburgse) community. Deze openstelling staat in het teken van ontmoeting, kennisdeling, werken in een artistieke omgeving en gewoon om even iets te drinken of te eten.

HUURDESBORREL

Op donderdag 21 april organiseerden we de eerste echte huurdersborrel in de Nachtzuster. Zo konden de huurders en de medewerkers van SAT elkaar eens op een andere manier leren kennen. Er waren lekkere hapjes van Marit Biemans (kunstenaar, kok en huurder van SAT) en Joel Domingos, Eric van der Westen, Koen Smits en Bachata Passion zorgden voor een volle dansvloer. Het kersverse werk op de bar van Jesse Fischer was te bewonderen. Ook het werk van Niels Mud was te zien.

DE NACHTZUSTER

Het afgelopen jaar heb je van alles en op ieder mogelijk moment wat voorbij zien komen in de agenda van de Nachtzuster: we organiseerden samen met allerlei partners de meest uiteenlopende avonden: van workshops en tentoonstellingen tot open decks avonden en diners met spoken word optredens. Iedereen was welkom en voelde zich ook welkom. Het doel was om zoveel mogelijk makers en organisatoren een plek te geven op dit laagdrempelige podium en ervoor te zorgen dat ze nieuwe contacten konden leggen.

Op andere dagen werd de Nachtzuster verhuurd voor creatieve workshops, bijeenkomsten of aan zakelijke partners. Op deze manier genereren we, buiten de subsidie die wij als 'regelloze ruimte' ontvingen, ook eigen inkomsten die we gebruikten om programma te maken of aanpassingen aan de ruimte te doen.

KLANKBORDGROEP

SAT deed eind 2021 een oproep voor vertegenwoordiging vanuit de huurders voor deelname aan een klankbordgroep. In 2022 startten we met de groep waarbij er uit bijna ieder pand iemand deelnam. Vanuit Carré, ons grootste pand, waren er zelfs vier vertegenwoordigers aanwezig. Op 15 februari 2022 vond de eerste klankbordgroepvergadering plaats. En het was een groot succes. Onder het genot van een pizza leerden we elkaar beter kennen en bespraken we wat iedereen van deze vergaderingen verwacht. De meeste aanwezigen gaven aan behoefte te hebben aan actief

meedenken en dat gebeurde steeds op wisselende locaties. In totaal kwamen we in 2022 drie keer bij elkaar: in Carré, in NS16 en in Goretti. Zo kregen de leden ook een beeld van de andere panden en hun huurders.

COMMUNICATIE & PR

Rey Films maakte begin 2022 voor SAT een hele toffe video over SAT. Daarvoor maakten we ook opnames in de ateliers van Nina van de Ven, Loulou & Tummie, Beeldhouwservicecentrum Tilburg, Marieke Vromans, Honoré Didden, The Circle Ink. Stagiaire Puck Vriens van de Hogeschool voor Journalistiek en oud-stagiaire Donna Ubags (eveneens van de Hogeschool voor Journalistiek) hielpen mee om van deze promofilm iets heel bijzonders te maken. De video is te zien op de website en op de socials van SAT.

Verder investeerden we opnieuw in verbeteringen op de website en waren we erg zichtbaar op de socials. Voor alle platformactiviteiten en de residentieplekken stuurden we persberichten en zochten we de media op.

Intern communiceerden we via e-mail, ook over energiecrisis en de indexatie en we stuurden met enige regelmaat nieuwsbrieven.

PERSONEEL

In 2022 kregen we te maken met een stijging van de personeelslasten. Enerzijds is dat een gevolg van een geplande toename van het personeel. Zo was er al jaren sprake van een tekort aan mankracht binnen het team Beheer & Onderhoud en ook op administratie. Daarnaast hebben we vanwege overbelasting van vast personeel externen in moeten huren. Verder namen we in het voorjaar van 2022 afscheid van de externe administratieve ondersteuner. Deze functie werd al ruim 16 jaar door dezelfde persoon bekleed, dus de vervanging daarvan kostte veel extra tijd en uren. Zaken moesten opnieuw uitgelegd en ingericht worden. De verwachting is dat deze kosten in 2023 zullen dalen, zodra de organisatie administratief weer helemaal staat. Overall zijn de loonkosten behoorlijk gestegen, waarvan het grootste deel een te verwachten stijging was. Om deze kosten op te vangen zijn deels de verhoogde basissubsidie en de aanvullende subsidies ingezet.

VRIJWILLIGERS

Gelukkig is de groep vrijwilligers ook het afgelopen jaar weer gegroeid: in de tuin en zelfs bij het team beheer & onderhoud sluit regelmatig een vrijwilliger aan. In de Nachtzuster groeide het aantal vrijwilligers zelfs naar vijf! SAT is hartstikke blij met deze enthousiaste, zeer gewaardeerde leden van het team.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) is het intern toezichthoudend orgaan van Stichting Ateliers Tilburg. Zij hield toezicht op het functioneren van het bestuur, op het beleid en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. Het beleid van het bestuur werd getoetst aan wet- en regelgeving, aan de Governance code Cultuur en aan het eigen governance- en toezichtkader. De RvT adviseerde het bestuur gevraagd en ongevraagd en was werkgever voor de directeur-bestuurder.

De RvT hecht grote waarde aan de kwaliteit van de dienstverlening en aan hoe de organisatie is gepositioneerd in het krachtenveld van het culturele veld met makers, (lokale)overheid, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

In 2022 hebben wij vanuit onze rol als toezichthouder, werkgever en adviseur de volgende inspanning geleverd:

- De RvT is in het verslagjaar zes keer bijeengewees.
- Het jaarverslag en de jaarrekening 2021 zijn vastgesteld en de begroting 2023 is goedgekeurd.

Onderwerpen die in de reguliere vergaderingen veelvuldig zijn besproken zijn:

- De verduurzaming van de panden
- De communicatie met de diverse stakeholders

- De risico's en kansen ten aanzien van bestaande en nieuwe huisvesting
- De interne organisatie

De genomen besluiten 2022:

- Vaststelling jaarrekening en -verslag 2021.
- Goedkeuring werkplan en begroting 2023.
- Het rooster van aftreden RvT.
- Tot uitvoering Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) besloten.
- Besluit huur pand Spoorzone.

Daarnaast is de wijziging van de statuten in gang gezet.

SAMENWERKING

De directeur van Ateliers Tilburg werkt nauw samen met de Cultuuralliantie Tilburg, het LOA (Landelijk Overleg Atelierorganisaties) en G5 (de vijf grootste atelierorganisaties in Nederland). Daarnaast werkten we actief mee aan het onderzoek 'Bloeiende Broedplaatsen'. Het team van Stichting Ateliers Tilburg zoekt actief samenwerking met (Tilburgse) partijen als: City Marketing, andere regelloze ruimtes, galeriehouders, musea, gemeente Tilburg, Factorium, Cist, Binnenstadmanagement Tilburg, Tilburg.com, Fontys Hogeschool voor de Kunsten en andere interessante partners.

ATELIERS TILBURG 2022 IN FEITEN EN CIJFERS

Carré	Carré 32, 5017 JE Tilburg	100	Multidisciplinair
NS16	NS-Plein 16, 5014 DA Tilburg	15	Multidisciplinair (toegepast)
Goretti	Wilhelminapark 53-54, 5041 DJ Tilburg	22	Multidisciplinair (educatie)
Dröge	Bisschop Bekkerslaan 263 a-b-c-d, 5046 JZ Tilburg	21	Multidisciplinair
RBO10	Ringbaan Oost 10, 5013 CA Tilburg	23	Muziek
Veldhovenring	Veldhovenring 98, 5041 BE Tilburg	13	Multidisciplinair (toegepast)
Gershwin	Gershwinstraat 10, 5012 AR Tilburg	14	Multidisciplinair
Stedestraat	Stedestraat 1, 5041 DM, Tilburg	3	Festival Draaimolen
SBBT	Jules de Beerstraat 6, 5048 AH Tilburg	13	Multidisciplinair
Jan Ligthart	Ringbaan Oost 275, 5014 GE Tilburg	40	Multidisciplinair (en kunstonderwijs)
Stadhuisplein	Stadhuisplein 75, 5038 TB Tilburg	6	Multidisciplinair
Totaal aantal ateliers/ studio's/ werkplaatsen		270	
Gemiddeld aantal huurders		240	

Daarnaast ook nog:

- Expositieruimte NS16
- De Nachtzuster met tientallen events en ateliercafé
- 1 keramieklokaal
- 2 leslokalen beeldende kunst
- 1 residentie bij Allemans

HUURPRIJZEN INCL. SERVICEKOSTEN

Onze huidige huurprijzen variëren van:

€45,84 p/m² p/j. tot €124,92 p/m² p/j.

*Deze prijzen zijn o.a. afhankelijk van: de staat van het pand, huurtermijn en locatie.

VOLG ONS OP

Instagram @atelierstilburg @de_nachtzuster @kunstscene

Facebook www.facebook.com/atelierstilburg

Websites www.atelierstilburg.nl // www.denachtzuster.nu // www.kunstscene.nl